

InstanceName

§117

Dnr KS 2018-690

Svar på motion från Mikael Strandman (SD) om kommunala bostadskön och ensamma nyanlända män

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad då vi inte ämnar att ge förtur till någon.

Sammanfattning av ärendet

Motionen lämnades in till kommunfullmäktige den 29 november 2018 och föreslår att ensamma nyanlända män som kommunplacerats inte ska få förtur i bostadskön, och att de istället ska hänvisas till tillfälliga boenden. Förslaget har i nuläget en problematisk förhållning till diskrimineringslagen (2008:567), och verkar inte heller vara helt i enlighet med förarbetet till lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38). Konsekvenserna av förslaget är att det riskerar att leda till sämre integration för nyanlända ensamma män.

Beslutsunderlag

Svar på motion från Mikael Strandman (SD) om den kommunala bostadskön och ensamma nyanlända män

Bilaga 1 - motion från Mikael Strandman (SD) om den kommunala bostadskön och ensamma nyanlända män

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Roslagsbostäder

Mark och exploatering

Motionären

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare Petter Andersson
Titel: Nämndsekreterare
E-post: petter.andersson@norrtalje.se

Till
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Svar på motion från Mikael Strandman (SD) om den kommunala bostadskön och ensamman nyanlända män

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad då vi inte ämnar att ge förtur till någon.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Motionen lämnades in till kommunfullmäktige den 29 november 2018 och föreslår att ensamman nyanlända män som kommunplacerats inte ska få förtur i bostadskön, och att de istället ska hänvisas till tillfälliga boenden. Förslaget har i nuläget en problematisk förhållning till diskrimineringslagen (2008:567), och verkar inte heller vara helt i enlighet med förarbetet till lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38). Konsekvenserna av förslaget är att det riskerar att leda till sämre integration för nyanlända ensamman.

Bakgrund

Sverigedemokraterna har i en motion som inlämnats till kommunfullmäktige den sjunde maj 2018 föreslagit att ensamman nyanlända män som kommunplacerats inte ska få förtur i bostadskön, och att de istället ska hänvisas till tillfälliga boenden.

Koppling till gällande styrdokument

Förslaget riskerar att komma i konflikt med mål och budget för 2020-2022. Motionen berör främst följande mening i gällande styrdokument: "Vi har ett inkluderande förhållningssätt där alla ges samma möjligheter" ([Mål&Budget 2020-2022](#): s.9).

Lagkrav

Förslaget riskerar att komma i konflikt med diskrimineringslagen kapitel ett 1§ och 2§ (se mer under "Beskrivning av ärendet")

Förslaget kommer inte i direkt konflikt med lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, men kan dock anses motarbeta delar av syftet med lagen (se "beskrivning av ärendet").

Beskrivning av ärendet

Den motivation som ges för förslaget i motionen är att det finns andra utsatta grupper som bör prioriteras lika högt eller högre än gruppen nyanlända ensamman, och att de därför inte ska ha förtur över dessa andra grupper. Förslaget är tänkt att gynna exempelvis ensamstående kvinnor som

grupp. Även socioekonomiskt utsatta barnfamiljer omnämns, men då dessa sannolikt inte söker samma storlek på lägenheter som de som tillhandahålls till nyanlända ensamma män så bör dessa inte påverkas i större utsträckning. Bostadslösa är en annan grupp som omnämns, vilken dock inkluderar även ensamma nyanlända män. Även kvinnojourer samt hemlösa svenska medborgare framlyfts. Förslaget ger dock ingen extra prioritet till dessa andra grupper i relation till övriga individer som söker bostad.

En ytterligare motivation som ges till förslaget är att bostadsköerna är långa. Enligt Roslagsbostäder AB så hade väntetiden för merparten av hyresgästerna som tecknade avtal 2018 varit ca 13-17 år för bostäder i Norrtälje, 6-10 för Rimbo och 3-6 för Hallstavik ([Roslagsbostäder AB](#)).

I Norrtälje mottogs ca 125 kommunplacerade personer 2019, varav 58 var män. 59 av de ca 125 personerna som mottogs var under 18 år, och 74 var under 20 år. Antalet ensamkommande män som kommunplacerats var enligt socialkontoret sex stycken 2019.

I motionen framhålls även att syftet med lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning är att "kommunerna måste beakta mottagandet av nyanlända i sin planering för bostadsförsörjningen" och att "[r]egeringens intention är att kommunerna i så stor utsträckning som möjligt bör erbjuda nyanlända som omfattas av anvisningar permanenta bostäder." Att tillägga är dock att det även finns andra motiv bakom regeringens beslut, där de exempelvis i förarbetet skriver att "[e]n utgångspunkt för bostadspolitiken är att bostaden är en social rättighet. Målsättningen är att skapa förutsättningar för alla att leva i goda bost[ä]der till rimliga kostnader. Förverkligandet av denna målsättning förutsätter aktiva insatser av kommunerna" ([Förarbete](#) till lag (2016:38), sida 17). I förarbetet står det även att "[r]egeringens bedömning är att den föreslagna lagen tillsammans med de insatser som görs för att öka bostadsbyggandet generellt ska kunna leda både till att de nyanländas förutsättningar för etablering ökar och till ökad tillgång på bostäder för andra grupper", vilket antyder att påtryckningen att skapa mer permanenta boenden är en önskad effekt ([Förarbete](#) till lag (2016:38), sida 17).

I motionen så står även att det inte kan "uteslutas att kommuner blir tvungna att erbjuda tillfälliga bostäder. För att inte begränsa den flexibilitet som är nödvändig är det inte reglerat i bosättningslagen vilken typ av boende som avses", vilket sannolikt referera till följande citat från förarbetet:

"Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser att det bör anges i lagen vad som avses med att ta emot nyanlända för bosättning och har påpekat att många kommuner inte kommer att kunna erbjuda permanentboende i hyresrätt. Regeringens intention är att kommunerna i så stor utsträckning som möjligt bör erbjuda de nyanlända som omfattas av anvisningar permanenta bostäder. Det kan dock inte uteslutas att kommuner kommer att bli tvungna att erbjuda tillfälliga bostäder för att kunna fullgöra sin skyldighet. För att inte begränsa den flexibilitet som är nödvändig för att kommunerna vid behov ska kunna erbjuda boenden av mer tillfällig karaktär bedömer regeringen att det inte är lämpligt att i lagen reglera vilken typ av boende som avses"

[Förarbete](#) till lag (2016:38), sida 18

I övrigt så kan även noteras att förarbetet till lagen menar att "[v]äntetiden fördröjer den nyanländes etablering och leder också i många fall till att nyanlända ger upp och ordnar sitt boende själva, vilket ofta resulterar i att de flyttar till kommuner som redan har ett högt mottagande av nyanlända." ([Förarbete](#) till lag (2016:38), sida 8). En följd som kan komma av att de nyanlända männen inte tilldelas bostad är även att de får suboptimala bostäder för målet av integrering och snabbt inträde på arbetsmarknaden.

Gällande diskrimineringslagen (2008:567) så har denna lag som ändamål "att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder" ([Diskrimineringslagen \(2008-567\)](#), kap 1, 1§). Vidare säger lagen att direkt diskriminering definieras som:

"att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder"
([Diskrimineringslagen \(2008-567\)](#), kap 1, 4§)

Gällande lagens omfattning: Om "man" endast tolkas som individer som är myndiga så påverkar förslaget nyanlända ensamma män över 18 år genom att de nedprioriteras i tillhandahållandet av bostäder. Förslaget är även tänkt att påverka de som står i bostadskön genom att väntetiden blir kortare.

Konsekvensanalys/riskanalys

Förslaget riskerar att visa att en inte handlar i god tro med lagen.

Om förslaget får effekten att "nyanlända ensamma män" bosätter sig i andra kommuner så finns en risk att problematik uppstår till följd av målen i lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Jämställdhetsanalys

Förslaget gör så att en viss grupp av män får längre väntetider, medan övriga grupper möjligen får en något kortare väntetider.

Barnkonsekvensanalys

Om förslaget är tänkt att även gälla barn så bör följande stycke från förarbetet till lagen tas i beaktning:

"Rädda barnen menar att lagen bör ha ett tydligare barnperspektiv och Barnombudsmannen saknar en analys av barns behov och rättigheter. Den förkortade väntetidsperioden i anläggningsboende som förslaget förväntas leda till innebär att barn snabbare kan etablera sig i en permanent tillvaro med skola och vänner. Förslaget förväntas också leda till att nyanlända som i dag avbryter väntetiden i anläggningsboende och ordnar boende på egen hand, vilket i stor utsträckning leder till trångboddhet som är särskilt negativ för barnen, erbjuds möjlighet till bättre boendelösningar. Regeringens bedömning är därmed att förslaget leder till en förbättrad situation för nyanlända barn."
([Förarbete](#) till lag (2016:38), sida 36-37)

Ekonomisk analys

Förslaget riskerar att försämra inträdet i arbetsmarknaden för gruppen "nyanlända ensamma män", samt försämra/fördröja integrationen.

Tidplaner

Ej tillämpligt.

Hanna Hellquist
Biträdande kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Mikael Forssander
Kanslichef
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

Bilaga 1 - Svar på motion från Mikael Strandman (SD) om den kommunala bostadskön och ensamma nyanlända män

Beslut skickas till

Roslagsbostäder
Mark och exploatering
Motionären

Motion om kommunala bostadskön och ensamma nyanlända män

Bosättningslagen innebär att kommunerna måste beakta mottagandet av nyanlända i sin planering för bostadsförsörjningen. Regeringens intention är att kommunerna i så stor utsträckning som möjligt bör erbjuda nyanlända som omfattas av anvisningar permanenta bostäder. Det kan dock inte uteslutas att kommuner blir tvungna att erbjuda tillfälliga bostäder. För att inte begränsa den flexibilitet som är nödvändig är det inte reglerat i bosättningslagen vilken typ av boende som avses.

Norrtälje kommun har en mycket stor brist på hyreslägenheter. Väntetiden är ca 10 år i Norrtälje tätort, ca 5 år i Rimbo och 1-2 år i Hallstavik.

Att i detta läge dela ut en så stor andel av de kommunala bostadsbolagets hyreslägenheter till kommunplacerade nyanlända får orimliga effekter på andra grupper som söker bostad i kommunen, t ex hemlösa svenska medborgare, bostadslösa och socioekonomiskt utsatta barnfamiljer, ensamstående kvinnor, kvinnojouren m fl.

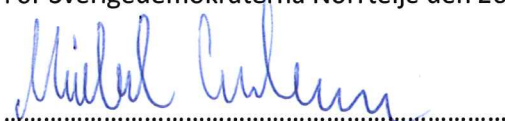
För att lösa de nyanländas bostadssituation på ett mer balanserat sätt skulle kommunen kunna prioritera barnfamiljer till mer permanenta boendeformer och tillfälligtvis anvisa alla de ensamma kommunplacerade nyanlända männen till mer tillfälliga bostadslösningar av olika slag, istället för att de som nu får förtur i den kommunala bostadskön.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Sverigedemokraterna att kommunfullmäktige beslutar:

Att:

de nyanlända ensamma män som kommunplacerats i kommunen ej får förtur i den kommunala bostadskön.

För Sverigedemokraterna Norrtälje den 26 april 2018

.....